

ת"פ 27430/08/21 - מדינת ישראל נגד בועז נחמיה, ציונה הראל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 27430-08-21 מדינת ישראל נ' נחמיה ואח'
תיק חיצוני: 1026253/2021

בפני
המאשימה
נגד
נאשמים
כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד כרמית כהן, תביעות ירושלים
1. בועז נחמיה ע"י ב"כ עו"ד איציק במ
2. ציונה הראל ע"י ב"כ עו"ד יפתח לנדאו

החלטה - נאשמת 2

1. עניינה של החלטה זו בטענת נאשמת 2 לקיומה של הגנת "זוטי דברים" בעניינה.

רקע

2. נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (החוק). מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 2.1.2021, איום נאשם 1 על אחייניתו (המתלוננת) בכך שאמר לה: "עוד פעם תזכירי את אח שלי אני אבוא ואזיין אותך וארצח אותך ואשלח אותך לבית חולים". באותן נסיבות, איימה נאשמת 2, אף היא דודתה של המתלוננת, בכך ששלחה למתלוננת את ההודעה המוקלטת הבאה שבה נאמר בין היתר: "אם אני אתפוס אותך אני אקרע אותך, חבל לך על הזמן".

3. בדיון שהתקיים ביום 11.7.2022, הוסכם בעניינו של נאשם 1 להעביר את התיק ליחידת ההסדר המותנה. בעניינה של נאשמת 2 אישר בא כוחה את האמור בכתב האישום, והודה בשמה בביצוע עבירת איומים, ואולם טען לקיומה של הגנת זוטי דברים מכוח סעיף 34 י"ז לחוק. הסניגור פירט את ההקשר שבו נאמרו הדברים, וזאת לאחר שהאחיינית המתלוננת, אמרה לאמה, שהיא אחותם של הנאשמים, לאחר שהאחים קמו משבעה על אחיהם ציון ז"ל שנפטר מסרטן, כי "אלוהים מעניש אותה בשל התנהגותה, ולוקח ממנה את האנשים הקרובים לה ביותר, ומי הבא בתור". יצוין, כי נאשם 1 ציין בחקירתו כי גיסם, ואביה של המתלוננת, נפטר אף הוא ממחלת הסרטן (הודעת נאשם 1, ש' 15 - 16). לאחר דברים אלו, פרסמה אמה של המתלוננת בקבוצת הווטסאפ המשפחתית את הדברים, והדברים גררו את תגובתם של הנאשמים כפי שפורט בכתב האישום. לדעת הסניגור, בהינתן הקשר הדברים, שאף צריך היה לבוא לידי ביטוי בכתב האישום, גם אם מדובר באיומים, הרי שמדובר ברף חומרה נמוך שאינו מצדיק הגשת כתב אישום, בהיעדר עניין לציבור.

4. ב"כ המאשימה סברה שהנסיבות אינן קלות ובוודאי שאין מדובר ב"זוטי דברים". המתלוננת סיפרה במשטרה כי חשה מאוימת ואף הזעיקה את המשטרה בשל כך, ולא היה מדובר בדברים ספונטניים, אלא בדברים שנאמרו לאחר זמן מה מעת שנודעו לנאשמים דבריה של המתלוננת. המאשימה הפנתה לע"פ 7829/03 מ"י נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ (מיום 14.7.2005) (עניין אריאל) שם סוכמה ההלכה בדבר "זוטי דברים", וסברה כי המקרה שלפניי אינו עומד במבחנים הנדרשים.

דין והכרעה

5. סעיף 34 י"ז מופיע בחלק המקדמי של החוק שעניינו "סייגים לפליליות המעשה". הסעיף מורה כך: **"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך"**. בעניין אריאל, עמד כב' השופט אדמונד לוי על פרשנותו של הסעיף וקבע, כי בין משקלם של התנאים המצטברים הנדרשים ליישומם, שהם טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, משקלו של התנאי האחרון הוא המשמעותי ביותר בגדר שיקולי בית המשפט (**שם**, פסקה 25). בנוסף עמד כב' השופט לוי על הגישות השונות ביחס לפרשנות הסייג, ובסופו של דבר קבע, כי אין זה מקרי שהסעיף אינו בגדר "רשימה סגורה" של מקרים, ולכן יש להחיל את הסייג בזהירות תוך בחינת כל מקרה לגופו, תוך בחינת השאלה, האם המקרה הצמיח מידה מזערית של סיכון לציבור. ככל שזו קטנה, כך תגבר הנטייה לאמץ את הסייג ולהיפך. בגדר הבחינה של המקרה המסוים העומד לפתחו של בית המשפט, ניתן לבחון גם את נסיבותיו האישיות של המבצע (**שם**, פסקה 26). דברים דומים עולים גם בע"פ 807/99 מ"י נ' עזיזאן (מיום 8.2.1999) (פסק דינו של כב' השופט אילן בדעת רוב).

6. כאמור, הסניגור לא כפר באמור בכתב האישום, והצדדים הסכימו כי ההחלטה תינתן על-סמך טיעונים בעל-פה ועל סמך עיון בתיק החקירה. ואכן, עיינתי בחומר החקירה כולו, ושמעתי את הקלטת האיומים.

7. לאחר כל זאת, החלטתי לזכות את הנאשמת מהמיוחס לה משום שלטעמי עומדת לה הגנת "זוטי דברים".

8. המתלוננת מסרה בהודעתה במשטרה, כי האיומים כלפיה הושמעו בעקבות ריב שהתגלע בינה לבין אמה, לאחר שאמרה לאמה: "[בגלל] [] איך שהיא מתנהגת, ככה אלוהים מתנהג אליה ובגלל זה היא איבדה את האנשים הקרובים אליה. אמרתי לה שהיא איבדה את בעלך ואת אח שלה ומי הבא בתור... ובאמת אבא שלי נפטר וגם אח שלה נפטר. והיא סיפרה לאחים שלה **ובגלל זה** ציונה [הנאשמת] שלחה לי את ההקלטה ובוועד [הנאשם] התקשר אלי" (הודעת המתלוננת, ש' 14 - 17 - ההדגשה הוספה). כשנשאלה המתלוננת אם היא מפחדת מהנאשמים השיבה: "בטח, אחרת לא הייתי מגישה תלונה". (**שם**, ש' 19). המתלוננת עצמה הבינה, שהקשר האיומים שהושמעו כלפיה נבעו מדבריה כלפי אמה, כעולה מהודעתה ומהחלק שהודגש לעיל.

9. הנאשמת בהודעתה במשטרה הודתה שאכן איימה על המתלוננת, וזאת לאחר שביום האירוע, 2.1.2021, אחותה רשמה לה בווטסאפ כך: **"שבוע טוב ומבורך, אתמול היה לי ריב עם [המתלוננת] תשמעו מה היא**

אומרת, שאלוהים נתן לי עונש זה שהוא לקח את ציון, כלבה" (הודעת הנאשמת, ש' 26 - 27). בהמשך וביוזמתה של הנאשמת, השמיעה לחוקרת את הקלטת האיום, ואף העבירה את הדברים במדיה מגנטית למשרד החקירות בהתאם להנחיית החוקרת. כשעומתת הנאשמת עם העובדה שדבריה הם איומים, הגיבה ואמרה שלא הייתה לה כוונה לפגוע במתלוננת: "חס וחלילה, זה היה מסערת רגשות אחרי שהיא הזכירה את אחי ציון שנפטר מהמחלה" (שם, ש' 51). כשנשאלה מדוע לא פנתה למתלוננת באופן מתורבת השיבה: "כי הייתי בסערת רגשות וגם אין אפשרות לדבר עם הילדה הזאת, היא ילדה בעייתית" (ההדגשה הוספה).

10. גם הנאשם הגיב בסערה על דברי אחייניתו המתלוננת והסביר לחוקרת: "באיזה זכות היא [המתלוננת] אומרת את הדברים האלה על הדוד שלה, עדיין לא יצאנו מהחודש שישבנו עליו, וגם אבא שלה הלך בגלל מחלת הסרטן, איך יש לה אומץ לומר דבר כזה" (הודעת הנאשם, ש' 15 - 16). הנאשם הכחיש כוונה ממשית לפגוע באחייניתו וציין, כי "זה נאמר מתוך התפרצות של עצבים ורגשות על פטירת אחי" (שם, ש' 32 - ההדגשה הוספה).

11. עיינו הרואות, כי לא אדם אחד, אלא שלושה אנשים, הגיבו באופן חריג לדברי המתלוננת שנתפסו כמתגרים, מתריסים ופוגעניים. אמה הורתה כינתה אותה "כלבה", ודודה ודודתה (הנאשמים) הזדעזעו ממה שתפסו כפגיעה בכבוד המת ובזכרונו, ופגיעה באחותם. יוצא, אפוא, כי מבחינה אובייקטיבית, דברי של המתלוננת היו בוטים, חסרי התחשבות ומקוממים, ואילולא נאמרו, לא היו מניבים את התגובה (המיידי, יש לומר, בניגוד לטענת התביעה) לה "זכו". אמה של המתלוננת פרסמה זו בקבוצת הוואטסאפ ביום האירוע, 2.1.2021, ומעשיהם של הנאשמים בוצעו מיד בסמוך לאחר מכן, דבר המחזק את טענתם כי הדבר היה "בסערת רגשות". נכון הוא שהמתלוננת חשה מאוימת והזעיקה את המשטרה, ואולם יש, לטעמי, לראות את הדברים בהקשר הכולל של הדברים. האחים וגיסתם סיימו אך לאחרונה תקופת אבל, והדברים נאמרו בסמוך לאחר מכן. לא לחינם נאמר "אין אדם נתפס בשעת צער" (בבלי, מסכת בבא בתרא - דף טו, עמ' ב). ראו והשוו בעניין זה, מקרה בו נדחתה תביעת לשון הרע בשל העובדה שדברים קשים שנאמרו הושמעו במהלך "שבעה" - תא"מ (חדרה) 17839-02-09 סיון נ' לבני ואח' (מיום 25.8.2010). בדומה לאותו מקרה, גם המתלוננת בתיק הנוכחי טענה, כי מעולם לא היה לה סכסוך עם הנאשמים, הגם שפחדה מהם בשל האיומים האמורים (הודעת המתלוננת, ש' 24 - 27).

12. סברתי שבמכלול הנסיבות, העובדה שהנאשמים איבדו בפרק זמן קצר שני בני משפחה בנסיבות דומות (סרטן), ונוכח מצוקתה של אחותם, דבריה של המתלוננת, אחייניתם, נתפסו על-ידם כפוגעניים במיוחד. ניתן להזדהות עם רגש זה ולהבינו, גם אם אין בכך להכשיר את דברי האיומים, בוודאי דבריו של נאשם 1. המתלוננת התגרתה באמה ובעקיפין גם בדודה ובדודתה, וחבל שהמאשימה לא טרחה לציין בכתב האישום עובדה חשובה זו, בלשון כזאת או אחרת. די היה לציין, כי בעקבות דברים שאמרה המתלוננת על אודות אחיהם שנפטר, השמיעו אותם איומים, כדי להעניק הקשר נכון לדברים. בהתעלמה מעובדה זו, ובהשמיטה זאת מכתב האישום, פעלה המאשימה בניגוד למצוות המחוקק והפסיקה, המחייבת אותה לכלול בכתב האישום כל עובדה רלבנטית, מתוך הרציונל של הירידה לחקר האמת.

13. בהקשר אחרון זה מפנה לדברי כב' השופט רובינשטיין בע"פ 6392/07 מ"י נ' יחזקאל (מיום 30.4.2008) בפסקאות כ"ח ו-כ"ט:

"כ"ח. ... כתב האישום שהוגש נגד המשיב אינו כולל תיאור מלא של האירועים שקדמו לירי שהיה בבירור מקום לראותם כרקע האירוע המצער עצמו; והוא אף כולל תיאור של אירוע הדריסה ('בעודם שומרים על העצור, הגיע למקום רכב מסחרי... אשר נעצר בסמוך לעצור וממנו ירד... [המנוח]') - שאינו מרמז אפילו לעובדה שהמשיב נפגע מן הרכב. בראיה לאחר, ברור כי דיון בתחולת הסייגים לאחריות הפלילית חייב התייחסות לאירועי ההתפרעות והדריסה - ולפיכך חובה היה לכלול תיאורים אלה בכתב האישום... **הדבר מעוגן גם בחובת ההגינות המוטלת על המדינה כמדינה; לא באירוע תלוש מהקשר עסקי, והתמונה המוצגת לבית המשפט צריך שתהא שלמה בכל הרלבנטי לעבירות, גם אם אין הדבר נוח לתביעה.**

כ"ט. לא למותר להזכיר בהקשר זה, כי אמנם סעיף 85 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב - 1982 כולל בין פרטי החובה בכתב האישום, את 'תיאור העובדות המהוות את העבירה...' (סעיף קטן 4). אך כפי שמציינים המחברים שלגי וכהן:

'הקושי בצורת אישום זו של תיאור העובדות הוא בקביעת הגבולות הנכונים לסיפור העובדתי. פרטי העובדות ניתנים להרחבה ולצמצום, אותו סיפור מעשה ניתן לתאר בפירוט רב יותר או פחות יותר, והדבר מסור לשיקול דעתה הטוב של התביעה' (מ' שלגי וצ' כהן, סדר הדין הפלילי (מהדורה שניה, תשס"א) 238).

אף מתוך שכיום נהוג להציג לא אחת בראשית כתב אישום רקע, שעל פי רוב מטרתו בעיני התביעה להציג את בעייתיותו הבסיסית של הנאשם, כך מחייבת ההגינות לדידי גם את המצב ההפוך. אוסיף: כשם שנדרש על פי הפסיקה, כי על כתב האישום (כגון בהסדר טיעון) לשקף את 'ליבת המעשים העברייניים'... כך גם בהקשר דנא, בשינויים המחויבים. וכדברי השופטת (כתארה אז) ביניש... 'על פי מדיניות ראויה מצווה התביעה להקפיד שהעובדות המתוארות בכתב האישום ישקפו את המעשים המיוחסים לנאשם בהיותם ללא שינוי מהותי מאופן התרחשותם בפועל'."

14. משהדבר לא נעשה, כתב האישום מגלה תמונה חלקית, מעוותת ונעדרת הקשר לדברי האיום, ויש בכך אף להשחיר את פני הנאשמים שלא לצורך. נדמה, כי נוסח כתב האישום מלמד על היעדר ראיה מקיפה מספיק של הסיטואציה על-ידי מנסחו, ועל כך יש להצטער.

15. אלו הן הנסיבות שבהן יש לבחון את המקרה. נכון הוא שדברי הנאשמים מאיימים באופן אובייקטיבי ובאופן סובייקטיבי כאחד (נוכח הודעת המתלוננת), אך בהינתן ההקשר שבו נאמרו, וכן בהינתן זהות מי שאמרה את הדברים (הנאשמת) - אשה בשנות החמישים לחייה, ללא כל עבר פלילי, עובדת כמנהל חנות, שאיבדה זה מכבר קרובי משפחה בשל מחלת הסרטן והייתה טעונה רגשית - נדמה כי לא היה מקום להגיש את כתב האישום בהיעדר עניין ציבורי ממשי בהגשתו. מה גם, שסכנה ממשית לא נצפתה כאן, נוכח מכלול הנסיבות.

16. לפיכך, אני מזכה את נאשמת 2 מהמיוחס לה, מאחר ודבריה, בנסיבות המקרה המסוים שלפניי, חוסים תחת סייג "זוטי דברים".

אציין כי החזרתי את התיק לב"כ המאשימה עו"ד מאיר לוברבאום כבר ביום 13.7.2022.

יש לשלוח לב"כ הצדדים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תשפ"ב, 14 יולי 2022, בהעדר הצדדים.